

**Utbildningsinspektion
Örjansskolan
Förskoleklass, grundskola årskurs 1–9
Frennarps byskola
Förskoleklass, grundskola årskurs 1–3**

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av rektorsområdet	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Örjansskolan och Frennarps byskola den 26–28 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Örjansskolan och Frennarps byskola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Örjansskolan och Frennarps byskola intervjuades skolledningen, elevvårds-teamet samt representanter från personalen, eleverna samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolorna utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av rektorsområdet

Örjansskolan	Antal elever
Förskoleklass	8
Grundskola	252
Skolbarnsomsorg	32

Örjansskolan är en grundskola i Halmstads centrala delar med verksamhet för årskurserna F–9. Skolans ursprungliga byggnad invigdes 1906 men i takt med att stadsdelen byggts ut har annexbyggnader tillkommit. 1929 byggdes den första för att i mitten på 1950-talet följas av ytterligare en. Områdena kring skolan är varierade med flerfamiljshus men också större och mindre villaområden. Andelen elever med utländsk bakgrund är låg.

Skolan har under en följd av år varit en så kallad evakueringsskola dit elever flyttats då andra skolor i Halmstad renoverats. För närvarande tar skolan emot 225 elever från Brunnsåkersskolan.

Frennarps byskola	Antal elever
Förskoleklass	21
Grundskola	52
Skolbarnsomsorg	65

Frennarps byskola är uppdelad i två mindre byggnader och omgärdad av grönska och en väl tilltagen skolgård. Skolans upptagningsområde är till största delen landsbygden runt samhället och byns villabebyggelse. Skolan erbjuder undervisning från förskoleklass till och med årskurs 3 och undervisningen sker på skolan med undantag för idrotts- och slöjdundervisning, som genomförs på Örjansskolan.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Örjansskolan och Frennarps skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Skolmiljön på Örjansskolan, såväl som på Frennarps byskola, förefaller vara trygg och positiv och bemötandet eleverna emellan och mellan elever och vuxna likaledes präglad av respekt och vänlighet. Eleverna berättar att de känner varandra väl, de trivs och personalen är närvarande. Någon mobbning tycker man inte förekommer även om man på de båda skolorna är medvetna om att det finns elever som blivit utsatta för sådana yttringar. Idag har man

kommit långt i arbetet för att skapa och bibehålla en god värdegrund, en uppfattning som personalen och också föräldrarna i huvudsak delar.

Elevernas kunskaper är överlag goda. Individuella utvecklingsplaner ligger till grund för att följa och dokumentera resultaten och för elever som behöver extra stöd i sin utveckling finns en väl genomtänkt struktur. Skolornas insatser för att ge eleverna möjlighet att, i takt med stigande ålder, ha inflytande över sitt skolarbete är exempel på utvecklingsarbete som behöver stärkas.

Ett pedagogiskt utvecklingsarbete pågår på de båda skolorna men ur inspektörsteamets iakttagelser och också utifrån intervjuer framträder en bild av att detta är ett arbete som kräver ytterligare insatser. Det saknas exempelvis kontinuerliga och skolövergripande samtalsforum, som kan stärka gemensamma ställningstaganden och en samlad pedagogisk riktning.

Det långsiktiga, progressiva lärandet i likhet med det arbete som krävs för att säkerställa bedömningar och betygssättningar är andra exempel på pedagogiska frågor som behöver intensifieras.

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser inom följande områden.

- Elevernas inflytande över undervisningen bör förbättras.
- Arbetet för att skapa bättre progression och kontinuitet genom elevernas hela skolgång bör förbättras.
- Arbetet för att säkerställa likvärdigheten avseende bedömning och betygssättning behöver utvecklas på Örjanskolan.
- Det pågår ett utvecklingsarbete på skolorna, ett arbete som bör intensifieras om de pedagogiska arbetsformerna bättre skall leva upp till målen i läroplanen.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Elevers val erbjuds inte (2 kap. 19 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl eleverna utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Det sammantagna intrycket av elevernas och de vuxnas uttalanden, skolornas dokumentation och de iakttagelser inspektörsteamet gjorde under besöket tyder på att det råder ett gott klimat på Örjansskolan såväl som på Frennarps byskola. Eleverna förefaller att trivas och förhållningssättet eleverna emellan och de vuxnas sätt att förhålla sig till eleverna är positivt. Trygghet och närhet till lärarna är genomgående intryck och kunskapsmässigt hävdar sig eleverna väl. 97,5 procent av eleverna i årskurs 9 var 2005 behöriga till ett nationellt program på gymnasiet och skolan hade samma år ett meritvärde om 211,3 ett resultat som visserligen ligger någon procentenhet lägre än kommunens meritvärde men sammantaget ligger elevernas kunskapsresultat i nivå med andra skolor i kommunen med likartade förutsättningar.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis gör inspektörerna bedömningen att elevernas utveckling och lärande ligger i linje med läroplanens och kursplanernas mål och att man på de båda skolorna nått goda resultat vad avser att grundlägga goda normer och värden hos eleverna.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med normer och värden

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67) trädde i kraft den 1 april 2006 och med anledning härav skall varje verksamhet upprätta en likabehandlingsplan. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över. Vid inspektionsbesöket hade verksamhetsområde Örjan nyligen arbetat fram en i många stycken välformulerad likabehandlingsplan men planen behandlar inte kränkningar mellan vuxen och elev. Inspektörerna förutsätter att man på skolorna beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete och att detta också kommer till uttryck i de likabehandlingsplaner som skall finnas på varje skola, förskola och fritidshem.

Elevernas och föräldrarnas delaktighet och inflytande

I läroplanen finns angivet att demokratiska principer att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktiga skall omfatta alla elever och att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de får ett reellt inflytande över utbildningens utformning. Det finns bland lärarna på de båda skolorna en ambition att ge eleverna ett inflytande, men man är samtidigt eniga om att ytterligare ansträngningar kan och bör göras. Idag är både personal och skolledning klar över att resultaten i detta avseende i alltför stor utsträckning vilar på den enskilde lärarens intresse och vilja och att personalen har mer att göra för att nå ett reellt elevinflytande. Den formella organisationen för att tillförsäkra eleverna ett inflytande, till exempel genom klassråd och elevråd förefaller likaledes vara otydlig och också okänd bland eleverna. I vissa klasser genomför man mer eller mindre återkommande klassråd medan det i andra helt har försvunnit från schemat. I den mån det existerar fungerande klassråd och elevråd tenderar diskussionerna att begränsas till rent praktiska frågor och flera personalrepresentanter menar att det finns anledning att stärka elevernas förmåga att bättre ta tillvara möjligheten att arbeta i demokratiska former, en uppfattning som inspektörsteamet delar.

Information till föräldrarna sker i första hand genom månadsbrev och utbyte via loggböcker och dagböcker och föräldrarepresentanterna är överlag nöjda i

kontakten med skolan. Man inbjuds till kontinuerliga föräldramöten och uttrycker en positiv inställning till utvecklingssamtalen, som är väl förberedda och som ger dem en god lägesbeskrivning.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

I läroplanen finns angivet att alla som arbetar i skolan skall samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande och läraren skall utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. I Örjansskolans kvalitetsredovisning finns angivet att man på skolan övergett ett försök med undervisning grundat på ett arbetssätt, med ämnesövergripande projektarbeten och en hög grad av individualisering. De grundläggande intentionerna hade en positiv förankring bland flertalet deltagare, men till följd av dålig struktur och ett misslyckande vad avser att implementera syftet, växte motståndet. Enligt såväl ledningen som personalen satte projektet positiva avtryck i verksamheten, men trots det lades det ner år 2005 och skolan återgick till mer traditionella undervisningsmetoder. ”Vi klarade inte av att vara tydliga och projektet kraschade, men den nuvarande ledningen kommer med en fast hand att stödja utvecklingen. Framöver kommer det inte att fungera med gammal traditionell undervisning”. Citatet utgör ett axplock av uttalanden som kan illustrera personalens inställning. Det är uppenbart att en turbulent period har påverkat Örjansskolans inre arbete, men idag tyder intervjuerna på att det åter finns förväntningar på att man genom ökade samverkansformer skall ge eleverna en tydligare helhetssyn i läroprocessen. ”På väg mot 2008” är ett nyligen framtaget dokument där skolledningen på ett tydligt sätt uttalar sina förväntningar på organisationen och skolans arbetssätt i undervisningen. Utvecklingsarbetet tycks vara väl känt bland personalen men ur personalintervjuerna framträder en enighet om vikten av skolledningens närvaro och avsatt tid där alla personalkategorier gemensamt kan mötas och föra en pedagogisk diskussion. Inspektörsteamet gör bedömningen att det pågående utvecklingsarbetet bör fortgå och intensifieras om skolans pedagogiska arbetsformer bättre skall leva upp till målen i läroplanen.

Att det i personalgrupperna finns ett intresse för att vidareutveckla samverkansformerna och få till stånd en högre grad av progression genom elevens hela skolgång är tydligt men hittills har detta inte lyckats. Det finns diken inte minst mellan årskurserna 3 och 4 och ansträngningar bör göras för att åstadkomma ett närmre samarbete och ett gemensamt förhållningssätt till elevernas lärande i ett långsiktigt perspektiv.

Individanpassning och stöd

Individuella utvecklingsplaner är dokument som regelmässigt används i samtliga årskurser och planerna utgör det grundläggande verktyget för att utvärdera och dokumentera elevernas lärande. Det finns likaledes rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd liksom en genomtänkt och tydlig elevhälsoplan. Åtgärdsprogram används som ett instrument och skolledning, ett kvalificerat elevhälsoteam och elevernas vårdnadshavare är involverade i arbetet. De intervjuade grupperna uttrycker sig övervägande positivt avseende de båda skolornas generella möjligheter att ge elever det stöd de behöver för sin utveckling och sitt lärande.

Bedömning och betygssättning

Betygskriterier är kända begrepp för eleverna på Örjansskolan och det är tydligt att det pågår en strävan att vidmakthålla elevernas kunskap härvidlag. Däremot finns det vare sig någon levande dialog lärare emellan, något utbyte med andra skolor eller andra rutiner och system för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betygssättning. Inspektörsteamet bedömer att detta är ett arbete som bör förbättras.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Uppföljning och utvärdering av de båda skolornas arbete sker regelmässigt under studiedagar två gånger årligen. Enkäter och intervjuer är andra instrument som säkerställer att det pågående arbetet synliggörs och utgör grund för skolornas fortsatta arbete. Att personalen, och i någon mån också eleverna, är delaktiga i framtagandet av skolans kvalitetsredovisning har framkommit, men dokumentet kan få ett bättre genomslag om den i högre utsträckning involverar eleverna och också föräldrarna.

Skolledning och intern kommunikation

Rektorsområdet har genomgått skiften på ledningsnivå och de två rektorer som idag leder rektorsområdet tillträdde sina tjänster hösten 2005. Det finns en tydlig fördelning av rektorernas ansvarsområden och enligt inspektörernas bedömning är skolledningen kompetent och väl förtrogen med verksamheten, men arbetet på skolan skulle kunna stärkas och påskyndas om skolledningen i än högre grad var synlig och närvarande i det pedagogiska utvecklingsarbetet.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis gör inspektörsteamet bedömningen att ytterligare ansträngningar bör komma till stånd för att tillförsäkra eleverna en högre grad av inflytande i den dagliga undervisningen och att de får möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former, exempelvis i form av klassråd och elevråd.

Inspektörsteamet gör också bedömningen att man på de båda skolorna bör få till stånd ett närmre samarbete bland lärarna på de båda skolorna i syfte att åstadkomma en tydligare progression i elevernas långsiktiga lärande. Detta samarbete bör också inkludera lärare från andra grundskolor för att åstadkomma en högre grad av likvärdighet avseende bedömning och betygssättning.

Utvecklingsarbetet på de båda skolorna är tydligt pågående men arbetet bör fortgå om skolans pedagogiska arbetsformer bättre skall leva upp till målen i läroplanen.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

På kommunens webbplats finns information om skolan och skriftlig information finns också att tillgå.

Flertalet pedagoger på skolan har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver och enligt rektorn har det hittills inte varit några problem att rekrytera utbildad personal. På skolan är man nöjd med utbudet av kompetenshöjande insatser.

Elevens val finns inlagt på schemat men några sådana inslag förekommer inte i elevernas utbildning, vare sig på Örijansskolan eller på Frennarps byskola och det är tveksamt om det i personalgruppen finns kunskap om att syftet med elevens val är att eleverna med utgångspunkt från sina egna intressen skall få tillfälle att välja, bredda och fördjupa sina kunskaper. Inspektörerna bedömer att de båda skolorna måste organisera undervisningen så att syftet med elevens val uppfylls.

De båda skolornas lokaler håller normal standard även om avsaknaden av grupprum på Örijansskolan begränsar pedagogernas möjligheter att bryta upp klasserna och skapa mindre elevgrupper. Utemiljön på Örijansskolan erbjuder en stor, om än ostimulerande, asfaltgård medan eleverna på Frennarps byskola har tillgång till en skolgård med inslag av natur och lekplatser som inbjuder till aktiviteter. Eleverna har tillgång till ett visst bokbestånd på de båda skolorna, vilket kompletteras med utbudet från folkbiblioteket som finns på gångavstånd från Örijansskolan.

Datorer och material i övrigt håller sådan standard att det kan erbjuda eleverna en tidsenlig utbildning.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis gör inspektörsteamet bedömningen att lärarbehörigheten på skolan är god. Elevens val finns inte, men skolorna i rektorsområdet erbjuder i övrigt det utbud som författningarna föreskriver och information om skolans verksamhet finns att tillgå.

Datum	Ort
2006-12-13	Lund

Lena Godin

Tommy Månsson